

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7137/2545

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 148, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 84, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 14, พ.ร.บ.ล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 มาตรา 33, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 14, พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 9, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 8

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้อง ว. และจำเลยที่ 2 กับพวกให้ล้มละลายในคดีก่อน โดยอาศัยมูลหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน แต่ ว. และจำเลยที่ 2 สามารถแสดงหลักฐานให้ศาลเห็นว่าตนมีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้ให้โจทก์ได้ ศาลจึงพิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุด โจทก์ก็นำมูลหนี้เดิมมาฟ้อง ว. และจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งให้ชำระหนี้อีก ซึ่งศาลพิพากษาให้ ว. และจำเลยที่ 2 กับพวกชำระหนี้แก่โจทก์ หลังจากนั้นโจทก์ก็นำมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวมาฟ้องเป็นคดีนี้ จะเห็นได้ว่ามูลหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาฟ้องให้จัดการทรัพย์สินมรดกของ ว. และจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีนี้เป็นหนี้ที่สืบเนื่องมาจากมูลหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินที่โจทก์นำไปฟ้องให้ ว. และจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีแรกมาแล้ว อันเป็นประเด็นอย่างเดียวกันว่า ว. และจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ จึงเป็นการรื้อรื้อฟ้องกันอีกในประเด็นที่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 153

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า นายวิชัย เจริญวิทย์ และจำเลยที่ 2 เป็นลูกหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 ของศาลจังหวัดมโนบุรี โจทก์ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว แต่นายวิชัยและจำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ คิดถึงวันฟ้องเป็นหนี้ต้นเงิน ดอกเบี้ย และค่าฤชาธรรมเนียมรวม 1,557,686.54 บาท จำเลยที่ 2 หลบไปหรือไปเสียจากเคหสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ในเคหสถานเพื่อประวิงการชำระหนี้ ต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามกฎหมายว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว นายวิชัยถึงแก่ความตายแล้วซึ่งหากนายวิชัยยังมีชีวิตอยู่ โจทก์อาจฟ้องให้ล้มละลายได้ ขอให้คำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 กับมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาดและพิพากษาให้จำเลยที่ 2 เป็นบุคคลล้มละลายจำเลยที่ 2 ในฐานะทายาทโดยธรรมของนายวิชัยและในฐานะส่วนตัวให้การว่าขณะนายวิชัยมีชีวิตมีทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสระหว่างนายวิชัยกับนางเอียงเกีย เจริญวิทย์ คือที่ดินโฉนดเลขที่ 22148 แขวงบุดโคล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ราคาหลายล้านบาท และเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทโรงหล่อตัวพิมพ์ตงเซียม จำกัด กับมีสิทธิการเช่าอาคารจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มูลค่าหลายล้านบาท ทรัพย์สินของนายวิชัยจึงเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้ จำเลยที่ 2 ไม่เคยหลบหนีไปจากเคหสถานที่เคยอยู่หรือซ่อนตัวในเคหสถานเพื่อประวิงการชำระหนี้ จำเลยที่ 2 ทำงานที่บริษัทหลักทรัพย์เอกธำรง จำกัด ตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการหลักทรัพย์มีรายได้และทรัพย์สินต่าง ๆ หลายรายการ มิได้เป็นหนี้บุคคลอื่นอีก โจทก์เคยฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 เป็นคดีล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 ของศาลแพ่ง

ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 84 และมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ให้หักเงินจากกองทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ และกองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ สำหรับค่าทนายความให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดตามที่เห็นสมควรจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับโจทก์ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้ว่าโจทก์เคยฟ้องบริษัทเดอะรอยแอลเอ็นเตอร์ไพรส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่นำมาขายลดแก่โจทก์และนายวิชัย เจริญวิทย์ จำเลยที่ 2 กับพวกซึ่งเป็นผู้ค้าประกันต่อศาลแพ่งเป็นคดีล้มละลาย ศาลแพ่งพิพากษานายวิชัยและจำเลยที่ 2 สามารถชำระหนี้ได้และไม่เป็นบุคคลล้มละลายหนี้สินล้นพ้นตัวให้ยกฟ้อง ตามคำพิพากษาคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 คดีถึงที่สุด ต่อมาโจทก์ยื่นฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดมีนบุรีให้ร่วมกันชำระหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ศาลจังหวัดมีนบุรีพิพากษาให้จำเลยดังกล่าวชำระหนี้แก่โจทก์ตามฟ้อง ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 เอกสารหมาย จ.4 แต่จำเลยดังกล่าวไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้เสร็จสิ้น และนายวิชัยถึงแก่ความตาย โจทก์จึงฟ้องคดีนี้ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นฟ้องซ้ำกับคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 หรือไม่ โจทก์ฎีกาสรุ้ได้ว่า โจทก์ฟ้องคดีล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 โดยอาศัยข้อสันนิษฐานว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ และโจทก์ได้ทวงถามนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ให้ชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน ตามข้อสันนิษฐานมาตรา 8(5) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 และเมื่อหลังจากศาลจังหวัดมีนบุรีพิพากษาให้นายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวกชำระหนี้ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 แล้ว โจทก์ได้ขอหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 แต่ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะยึดมาชำระหนี้ได้จำเลยที่ 2 ยังนำเงินจำนวน 200,000 บาท ฝากที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจจำกัด ในนามของบุตรชาย โดยผู้รับฝากออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้และยังเคยทำบันทึกหนังสือขอชำระหนี้ถึงโจทก์ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้ และเมื่อโจทก์ติดตามไปยึดทรัพย์สินของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ที่บ้าน พบว่าบ้านปิดไม่พบนายวิชัยและจำเลยที่ 2 อาศัยอยู่กรณีจึงเข้าข้อสันนิษฐานว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว โดยเป็นเหตุที่เกิดขึ้นใหม่เข้าข้อสันนิษฐานตามมาตรา 8(2)(3)(4) ข, ค, (7) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 จึงมิใช่เหตุที่ศาลเดิมได้วินิจฉัยไว้ก่อน ไม่เป็นฟ้องซ้ำนั้น เห็นว่าการที่โจทก์ฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวกให้ล้มละลายในคดีก่อนอาศัยมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งนายวิชัยและจำเลยที่ 2 สามารถนำสืบพยานหลักฐานให้ศาลเห็นว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้และไม่หนี้สินล้นพ้นตัวอันเป็นการหักล้างข้อสันนิษฐานได้ จึงยกฟ้อง เมื่อคดีก่อนถึงที่สุด โจทก์ก็นำมูลหนี้เดิมมาฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดมีนบุรีให้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 อีก หลังจากนั้นได้นำมูลหนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งดังกล่าวมาฟ้องคดีนี้ กรณีจึงเห็นได้ว่ามูลหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาฟ้องให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีนี้ก็เป็นหนี้ที่สืบเนื่องมาจากมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินที่โจทก์นำไปฟ้องให้นายวิชัยและจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีแรกมาแล้วนั่นเอง เมื่อประเด็นในคดีก่อนกับประเด็นในคดีหลัง

เป็นอย่างเดียวกันว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ในการวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวก็อาศัยเหตุจากมูลหนี้ที่มาจากตัวสัญญาใช้เงินฉบับเดียวกัน กรณีจึงถือว่าเป็นการรื้อร่องฟ้องกันอีกในประเด็นที่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วยมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 คดีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงตามฎีกาของโจทก์ข้ออื่นอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องมานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน คุณบับย่องฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7137/2545 วนาการกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)โจทก์กองมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ กับพวกจำเลย ป.วิ.พ. ม. 148 พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 ม. 153 โจทก์ฟ้อง ว. และจำเลยที่ 2 กับพวกให้ล้มละลายในคดีก่อน โดยอาศัยมูลหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน แต่ ว. และจำเลยที่ 2 สามารถแสดงหลักฐานให้ศาลเห็นว่าตนมีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้ให้โจทก์ได้ ศาลจึงพิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุด โจทก์ก็นำมูลหนี้เดิมมาฟ้อง ว. และจำเลยที่ 2 กับพวกเป็นคดีแพ่งให้ชำระหนี้ซึ่งศาลพิพากษาให้ ว. และจำเลยที่ 2 กับพวกชำระหนี้แก่โจทก์ หลังจากนั้นโจทก์นำมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวมาฟ้องเป็นคดีนี้ จะเห็นได้ว่ามูลหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาฟ้องให้จัดการทรัพย์สินมรดกของ ว. และจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีนี้ เป็นหนี้ที่สืบเนื่องมาจากมูลหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินที่โจทก์นำไปฟ้องให้ ว. และจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีแรกมาแล้ว อันเป็นประเด็นอย่างเดียวกันว่า ว. และจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ จึงเป็นการรื้อร่องฟ้องกันอีกในประเด็นที่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 153 โจทก์ฟ้องว่า นายวิชัย เจริญวิทย์ และจำเลยที่ 2 เป็นลูกหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 ของศาลจังหวัดมีนบุรี โจทก์ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว แต่นายวิชัยและจำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ คิดถึงวันฟ้องเป็นหนี้ต้นเงิน ดอกเบี้ย และค่าฤชาธรรมเนียม รวม 1,557,686.54 บาท จำเลยที่ 2 หลบไปหรือไปเสียจากเคหสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ในเคหสถานเพื่อประวิงการชำระหนี้ ต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามกฎหมายว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว นายวิชัยถึงแก่ความตายแล้วซึ่งหากนายวิชัยยังมีชีวิตอยู่ โจทก์อาจฟ้องให้ล้มละลายได้ ขอให้คำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 กับมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาดและพิพากษาให้จำเลยที่ 2 เป็นบุคคลล้มละลายจำเลยที่ 2 ในฐานะทายาทโดยธรรมของนายวิชัยและในฐานะส่วนตัวให้การว่า ขณะนายวิชัยมีชีวิตมีทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสระหว่างนายวิชัยกับนางเอียงเกียวย เจริญวิทย์ คือที่ดินโฉนดเลขที่ 22148 แขวงบুদ্ধโล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ราคาหลายล้านบาท และเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทโรงหล่อตัวพิมพ์ตงเซียม จำกัด กับมีสิทธิการเช่าอาคารจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มูลค่าหลายล้านบาท ทรัพย์สินของนายวิชัยจึงเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้ จำเลยที่ 2 ไม่เคยหลบหนีไปจากเคหสถานที่เคยอยู่หรือซ่อนตัวในเคหสถานเพื่อประวิงการชำระหนี้ จำเลยที่ 2 ทำงานที่บริษัทหลักทรัพย์เอกราช จำกัด ตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการหลักทรัพย์มีรายได้และทรัพย์สินต่าง ๆ หลายรายการ มิได้เป็นหนี้บุคคลอื่นอีก โจทก์เคยฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 เป็นคดีล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 ของศาลแพ่ง ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 84 และมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาด

ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ให้หักเงินจากกองทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ และกองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ สำหรับค่าทนายความ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดตามที่เห็นสมควรจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับโจทก์ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้ว่าโจทก์เคยฟ้องบริษัทเดอะรอแยล เอ็นเตอร์ไพรส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่นำมาขายลดแก่โจทก์และนายวิชัย เจริญวิทย์ จำเลยที่ 2 กับพวกซึ่งเป็นผู้ค้าประกันต่อศาลแพ่งเป็นคดีล้มละลาย ศาลแพ่งพิพากษานายวิชัยและจำเลยที่ 2 สามารถชำระหนี้ได้และไม่เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัว ให้ยกฟ้อง ตามคำพิพากษาคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 คดีถึงที่สุด ต่อมาโจทก์ยื่นฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดมโนบุรีให้ร่วมกันชำระหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ศาลจังหวัดมโนบุรีพิพากษาให้จำเลยดังกล่าวชำระหนี้แก่โจทก์ตามฟ้อง ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 เอกสารหมาย จ.4 แต่จำเลยดังกล่าวไม่ชำระหนี้ ตามคำพิพากษาให้เสร็จสิ้น และนายวิชัยถึงแก่ความตาย โจทก์จึงฟ้องคดีนี้ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นฟ้องซ้ำกับคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 หรือไม่ โจทก์ฎีกาสรุปได้ว่า โจทก์ฟ้องคดีล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 โดยอาศัยข้อสันนิษฐานว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ และโจทก์ได้ทวงถามนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ให้ชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน ตามข้อสันนิษฐานมาตรา 8(5) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 และเมื่อหลังจากศาลจังหวัดมโนบุรีพิพากษาให้นายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวกชำระหนี้ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 แล้ว โจทก์ได้ขอหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 แต่ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะยึดมาชำระหนี้ได้จำเลยที่ 2 ยังนำเงินจำนวน 200,000 บาท ฝากที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจจำกัด ในนามของบุตรชาย โดยผู้รับฝากออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้และยังเคยทำบันทึกหนังสือขอชำระหนี้ถึงโจทก์ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้ และเมื่อโจทก์ติดตามไปยึดทรัพย์สินของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ที่บ้าน พบว่าบ้านปิดไม่พบนายวิชัยและจำเลยที่ 2 อาศัยอยู่กรณีจึงเข้าข้อสันนิษฐานว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว โดยเป็นเหตุที่เกิดขึ้นใหม่เข้าข้อสันนิษฐานตามมาตรา 8(2)(3)(4) ข, ค, (7) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 จึงมิใช่เหตุที่ศาลเดิมได้วินิจฉัยไว้ก่อน ไม่เป็นฟ้องซ้ำนั้น เห็นว่าการที่โจทก์ฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวกให้ล้มละลายในคดีก่อนอาศัยมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งนายวิชัยและจำเลยที่ 2 สามารถนำสืบพยานหลักฐานให้ศาลเห็นว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้และไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัวอันเป็นการหักล้างข้อสันนิษฐานได้ จึงยกฟ้อง เมื่อคดีก่อนถึงที่สุด โจทก์ก็นำมูลหนี้เดิมมาฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดมโนบุรีให้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 อีก หลังจากนั้นได้นำมูลหนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งดังกล่าวมาฟ้องคดีนี้ กรณีจึงเห็นได้ว่ามูลหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาฟ้องให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีนี้ก็เป็นหนี้ที่สืบเนื่องมาจากมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินที่โจทก์นำไปฟ้องให้นายวิชัยและจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีแรกมาแล้วนั่นเอง เมื่อประเด็นในคดีก่อนกับประเด็นในคดีหลังเป็นอย่างเดียวกันว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ในการวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวก็อาศัยเหตุจากมูลหนี้ที่มาจากตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับเดียวกัน กรณีจึงถือว่าเป็นการรื้อร้อง

ฟ้องกันอีกในประเด็นที่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วยมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 คดีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงตามฎีกาของโจทก์ข้ออื่นอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องมานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน(กุลพัชร อิทธิธรรมวินิจ-ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน-ชวลิต ยอดเณร)แหล่งที่มาสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ แผนกหมายเลขคดีศาลฎีกาหมายเลขคดีศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขเหตุพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2542 ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องฟ้องซ้ำไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 มาใช้บังคับโดยอนุโลมตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 14 ทั้งนี้ เพราะพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 153 ซึ่งบัญญัติให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 มาตรา 33 และนำไปบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 14 แต่ที่คำพิพากษาศาลฎีกาที่หมายเหตุนี้ยังคงอ้างถึงมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายฯ น่าจะเป็นเพราะคดีล้มละลายนี้ได้ฟ้องตั้งแต่อ่อนพระราชบัญญัติล้มละลาย(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542 มีผลใช้บังคับ หลักเกณฑ์เรื่องฟ้องซ้ำในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 คู่ความในคดีก่อนกับคดีหลังต้องเป็นคู่ความเดียวกัน คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีก่อนถึงที่สุดแล้ว ประเด็นในคดีหลังต้องเป็นประเด็นเดียวกับประเด็นในคดีก่อนที่ศาลได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ปัญหาฟ้องซ้ำในคดีล้มละลายนั้นแตกต่างจากปัญหาฟ้องซ้ำในคดีแพ่งทั่ว ๆ ไป เพราะเหตุยกฟ้องในคดีล้มละลายมีอยู่หลายเหตุ กล่าวคือ นอกจากเหตุที่ลูกหนี้ไม่ได้เป็นหนี้โจทก์หรือเป็นหนี้ไม่ถึงหนึ่งล้านบาทหรือสองล้านบาทแล้วแต่กรณี หรือเป็นหนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้แน่นอนแล้ว ยังมีเหตุลูกหนี้ไม่เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัวลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ หรือมีเหตุไม่สมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 14 อีกด้วย ถ้าในคดีก่อนศาลพิพากษาเพราะเหตุที่ลูกหนี้ไม่ได้เป็นหนี้โจทก์จริง หรือเป็นหนี้จริง แต่หนี้มีไม่ถึงจำนวนหนึ่งล้านบาทหรือสองล้านบาทแล้วแต่กรณี หรือเป็นหนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้แน่นอนตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 9 โจทก์คนเดียวกันนั้นจะนำหนี้เดียวกันนั้นมาฟ้องให้ลูกหนี้ล้มละลายเป็นคดีใหม่อีกไม่ได้แน่นอนเพราะเหตุที่ศาลได้วินิจฉัยยกฟ้องในคดีก่อนเป็นเหตุที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่ถ้าคดีก่อนศาลพิพากษายกฟ้องเพราะเหตุที่ลูกหนี้ไม่สมควรล้มละลายตาม มาตรา 14 ก็ได้ หรือเพราะเหตุที่ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้หรือไม่เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัวดังข้อเท็จจริงในคดีที่หมายเหตุนี้ก็ดี การที่โจทก์นำหนี้เดียวกันมาฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายใหม่จะเป็นฟ้องซ้ำหรือไม่ จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงในคดีที่ฟ้องใหม่ว่าเหตุที่ไม่สมควรล้มละลายหรือเหตุที่ลูกหนี้ไม่เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัวนั้นยังคงมีอยู่หรือได้เปลี่ยนแปลงไปในทางตรงข้ามแล้ว เพราะเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา ลูกหนี้กลายเป็นคนมีหนี้สินล้นพ้นตัวไม่มีทรัพย์สินพอชำระหนี้ได้ หรือไม่มีเหตุอื่นที่ไม่สมควรล้มละลาย ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงในคดีนี้แล้วปรากฏว่าเหตุที่ลูกหนี้เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัวในคดีที่โจทก์ฟ้องคดีล้มละลายใหม่นี้เป็นเหตุที่เกิดขึ้นใหม่ กล่าวคือ เมื่อศาลแพ่งยกฟ้องคดีล้มละลายคดีก่อน โจทก์นำหนี้ดังกล่าวไปฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่ง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลูกหนี้ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ แต่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่โจทก์จะพึงยึดมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้ จึง

เข้าข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติล้มละลายมาตรา 8(5) ว่าลูกหนี้เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัว ซึ่งเป็นเหตุที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังที่ศาลพิพากษายกฟ้องคดีแรก และศาลยังมีได้วินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีดังกล่าว ฉะนั้นการที่ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องคดีนี้โดยวินิจฉัยว่าเป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน ผู้บันทึกเห็นด้วยความเคารพว่าน่าจะคลาดเคลื่อนไปจากหลักเกณฑ์เรื่องฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประดิษฐ์ เอกมณีคำพิพากษา: โจทก์ฟ้องว่า นายวิชัย เจริญวิทย์ และจำเลยที่ 2 เป็นลูกหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 ของศาลจังหวัดมโนบุรี โจทก์ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว แต่นายวิชัยและจำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ คิดถึงวันฟ้องเป็นหนี้ต้นเงิน ดอกเบี้ย และค่าฤชาธรรมเนียมรวม 1,557,686.54 บาท จำเลยที่ 2 หลบไปหรือไปเสียจากเคหสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ในเคหสถานเพื่อประวิงการชำระหนี้ ต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามกฎหมายว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว นายวิชัยถึงแก่ความตายแล้วซึ่งหากนายวิชัยยังมีชีวิตอยู่ โจทก์อาจฟ้องให้ล้มละลายได้ ขอให้คำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 กับมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาดและพิพากษาให้จำเลยที่ 2 เป็นบุคคลล้มละลายจำเลยที่ 2 ในฐานะทายาทโดยธรรมของนายวิชัยและในฐานะส่วนตัวให้การว่าขณะนายวิชัยมีชีวิตมีทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสระหว่างนายวิชัยกับนางเอียงเกีย เจริญวิทย์ คือที่ดินโฉนดเลขที่ 22148 แขวงบुकโคล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ราคาหลายล้านบาท และเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทโรงหล่อตัวพิมพ์ตงเซียม จำกัด กับมีสิทธิการเช่าอาคารจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มูลค่าหลายล้านบาท ทรัพย์สินของนายวิชัยจึงเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้ จำเลยที่ 2 ไม่เคยหลบหนีไปจากเคหสถานที่เคยอยู่หรือซ่อนตัวในเคหสถานเพื่อประวิงการชำระหนี้ จำเลยที่ 2 ทำงานที่บริษัทหลักทรัพย์เอกอรัญ จำกัด ตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการหลักทรัพย์มีรายได้และทรัพย์สินต่าง ๆ หลายรายการ มิได้เป็นหนี้บุคคลอื่นอีก โจทก์เคยฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 เป็นคดีล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 ของศาลแพ่ง ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 84 และมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ให้หักเงินจากกองทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ และกองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ สำหรับค่าทนายความ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดตามที่เห็นสมควรจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับโจทก์ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้ว่าโจทก์เคยฟ้องบริษัทเดอะรอยัลเอ็นเตอร์ไพรส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่นำมาขายลดแก่โจทก์และนายวิชัย เจริญวิทย์ จำเลยที่ 2 กับพวกซึ่งเป็นผู้ค้าประกันต่อศาลแพ่งเป็นคดีล้มละลาย ศาลแพ่งพิพากษานายวิชัยและจำเลยที่ 2 สามารถชำระหนี้ได้และไม่เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัว ให้ยกฟ้อง ตามคำพิพากษาคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 คดีถึงที่สุด ต่อมาโจทก์ยื่นฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดมโนบุรีให้ร่วมกันชำระหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ศาลจังหวัดมโนบุรีพิพากษาให้จำเลยดังกล่าวชำระหนี้แก่โจทก์ตามฟ้อง ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 เอกสารหมาย จ.4 แต่จำเลยดังกล่าวไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้เสร็จสิ้น และนายวิชัยถึงแก่ความตาย โจทก์จึงฟ้องคดีนี้ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นฟ้องซ้ำกับคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.104/2537

หรือไม่ โจทก์ฎีกาสรุปได้ว่า โจทก์ฟ้องคดีล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 โดยอาศัยข้อสันนิษฐานว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ และโจทก์ได้ทวงถามนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ให้ชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน ตามข้อสันนิษฐานมาตรา 8(5) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 และเมื่อหลังจากศาลจังหวัดมีบุรีพิพากษาให้นายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวกชำระหนี้ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 แล้ว โจทก์ได้ขอหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 แต่ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้จำเลยที่ 2 ยังนำเงินจำนวน 200,000 บาท ฝากที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจจำกัด ในนามของบุตรชาย โดยผู้รับฝากออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้และยังเคยทำบันทึกหนังสือขอชำระหนี้ถึงโจทก์ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้ และเมื่อโจทก์ติดตามไปยึดทรัพย์สินของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ที่บ้าน พบว่าบ้านปิดไม่พบนายวิชัยและจำเลยที่ 2 อาศัยอยู่กรณีจึงเข้าข้อสันนิษฐานว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว โดยเป็นเหตุที่เกิดขึ้นใหม่เข้าข้อสันนิษฐานตามมาตรา 8(2)(3)(4) ข, ค, (7) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 จึงมิใช่เหตุที่ศาลเดิมได้วินิจฉัยไว้ก่อน ไม่เป็นฟ้องซ้ำนั้น เห็นว่าการที่โจทก์ฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวกให้ล้มละลายในคดีก่อนอาศัยมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งนายวิชัยและจำเลยที่ 2 สามารถนำสืบพยานหลักฐานให้ศาลเห็นว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้และไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัวอันเป็นการหักล้างข้อสันนิษฐานได้ จึงยกฟ้อง เมื่อคดีก่อนถึงที่สุด โจทก์ก็นำมูลหนี้เดิมมาฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดมีบุรีให้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 อีก หลังจากนั้นได้นำมูลหนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งดังกล่าวมาฟ้องคดีนี้ กรณีจึงเห็นได้ว่ามูลหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาฟ้องให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีนี้ก็เป็นที่สืบเนื่องมาจากมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินที่โจทก์นำไปฟ้องให้นายวิชัยและจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีแรกมาแล้วนั่นเอง เมื่อประเด็นในคดีก่อนกับประเด็นในคดีหลังเป็นอย่างเดียวกันว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ในการวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวก็อาศัยเหตุจากมูลหนี้ที่มาจากตั๋วสัญญาใช้เงินฉบับเดียวกัน กรณีจึงถือว่าเป็นการรื้อรื้อฟ้องกันอีกในประเด็นที่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วยมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 คดีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงตามฎีกาของโจทก์ข้ออื่นอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องมานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน คุณบับยอฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7137/2545ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)โจทก์กองมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ กับพวกจำเลย ป.วิ.พ. ม. 148 พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 ม. 153โจทก์ฟ้อง ว. และจำเลยที่ 2 กับพวกให้ล้มละลายในคดีก่อน โดยอาศัยมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงิน แต่ ว. และจำเลยที่ 2 สามารถแสดงหลักฐานให้ศาลเห็นว่าตนมีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้ให้โจทก์ได้ ศาลจึงพิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุด โจทก์ก็นำมูลหนี้เดิมมาฟ้อง ว. และจำเลยที่ 2 กับพวกเป็นคดีแพ่งให้ชำระหนี้อีก ซึ่งศาลพิพากษาให้ ว. และจำเลยที่ 2 กับพวกชำระหนี้แก่โจทก์ หลังจากนั้นโจทก์ก็นำมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งดังกล่าวมาฟ้องเป็นคดีนี้ จะเห็นได้ว่ามูลหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาฟ้องให้จัดการทรัพย์สินมรดกของ ว. และจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีนี้ เป็นหนี้ที่สืบเนื่องมาจากมูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินที่โจทก์นำไปฟ้องให้ ว. และจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีแรกมาแล้ว อันเป็นประเด็นอย่างเดียวกันว่า ว. และจำเลยที่ 2 มี

หนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ จึงเป็นการรื้อร่องฟ้องกันอีกในประเด็นที่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุ
อย่างเดียวกัน ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148วรรคหนึ่ง
ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 153โจทก์ฟ้องว่า นายวิชัย เจริญวิทย์ และจำเลยที่ 2
เป็นลูกหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 ของศาลจังหวัดมินบุรี โจทก์
ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว แต่นายวิชัยและจำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะ
พึงยึดมาชำระหนี้ได้ คิดถึงวันฟ้องเป็นหนี้ต้นเงิน ดอกเบี้ย และค่าฤชาธรรมเนียม
รวม 1,557,686.54 บาท จำเลยที่ 2 หลบไปหรือไปเสียจากเคหสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ใน
เคหสถานเพื่อประวิงการชำระหนี้ ต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามกฎหมายว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว นาย
วิชัยถึงแก่ความตายแล้วซึ่งหากนายวิชัยยังมีชีวิตอยู่ โจทก์อาจฟ้องให้ล้มละลายได้ ขอให้
คำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย
พ.ศ. 2483 กับมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาดและพิพากษาให้จำเลยที่ 2 เป็น
บุคคลล้มละลายจำเลยที่ 2 ในฐานะทายาทโดยธรรมของนายวิชัยและในฐานะส่วนตัวให้การว่า
ขณะนายวิชัยมีชีวิตมีทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสระหว่างนายวิชัยกับนางเอียงเกี้ยว เจริญวิทย์ คือ
ที่ดินโฉนดเลขที่ 22148 แขวงบुकคโกล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ราคาหลายล้านบาท และเป็น
ผู้ถือหุ้นในบริษัทโรงหล่อตัวพิมพ์ตงเซียม จำกัด กับมีสิทธิการเช่าอาคารจาก
สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มูลค่าหลายล้านบาท ทรัพย์สินของนายวิชัยจึงเพียงพอ
ชำระหนี้โจทก์ได้ จำเลยที่ 2 ไม่เคยหลบหนีไปจากเคหสถานที่เคยอยู่หรือซ่อนตัวในเคหสถานเพื่อ
ประวิงการชำระหนี้ จำเลยที่ 2 ทำงานที่บริษัทหลักทรัพย์เอกร้ารง จำกัด ตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่าย
ปฏิบัติการหลักทรัพย์มีรายได้และทรัพย์สินต่าง ๆ หลายรายการ มิได้เป็นหนี้บุคคลอื่นอีก โจทก์เคย
ฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 เป็นคดีล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 ของศาลแพ่ง
ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย เจริญวิทย์ตาม
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 84 และมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาด
ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ให้หักเงินจากกองทรัพย์สินมรดกของนายวิชัย
เจริญวิทย์ และกองทรัพย์สินของจำเลยที่ 2 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ สำหรับค่าทนายความ
ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดตามที่เห็นสมควรจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดี
ล้มละลายพิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับโจทก์ฎีกาศาลฎีกา
แผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้ว่าโจทก์เคยฟ้องบริษัทเดอะรอยแอล
เอ็นเตอร์ไพรส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินที่นำมาขายลดแก่โจทก์และนาย
วิชัย เจริญวิทย์ จำเลยที่ 2 กับพวกซึ่งเป็นผู้ค้าประกันต่อศาลแพ่งเป็นคดีล้มละลาย ศาลแพ่ง
พิพากษานายวิชัยและจำเลยที่ 2 สามารถชำระหนี้ได้และไม่เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัว
ให้ยกฟ้อง ตามคำพิพากษาคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 คดีถึงที่สุด ต่อมาโจทก์
ยื่นฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดมินบุรีให้ร่วมกันชำระหนี้ตาม
ตัวสัญญาใช้เงิน ศาลจังหวัดมินบุรีพิพากษาให้จำเลยดังกล่าวชำระหนี้แก่โจทก์ตามฟ้อง ตาม
คำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 เอกสารหมาย จ.4 แต่จำเลยดังกล่าวไม่ชำระหนี้
ตามคำพิพากษาให้เสร็จสิ้น และนายวิชัยถึงแก่ความตาย โจทก์จึงฟ้องคดีนี้ ปัญหาต้องวินิจฉัยตาม
ฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นฟ้องซ้ำกับคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.104/2537
หรือไม่ โจทก์ฎีกาสรุปได้ว่า โจทก์ฟ้องคดีล้มละลายตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.104/2537 โดยอาศัย
ข้อสันนิษฐานว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้

และโจทก์ได้ทวงถามนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ให้ชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน ตามข้อสันนิษฐานมาตรา 8(5) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 และเมื่อหลังจากศาลจังหวัดมีนบุรีพิพากษาให้นายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวกชำระหนี้ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 แล้ว โจทก์ได้ขอหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์ของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 แต่ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะยึดมาชำระหนี้ได้จำเลยที่ 2 ยังนำเงินจำนวน 200,000 บาท ฝากที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจจำกัด ในนามของบุตรชาย โดยผู้รับฝากออกตัวสัญญาใช้เงินให้และยังเคยทำบันทึกหนังสือขอชำระหนี้ถึงโจทก์ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้ และเมื่อโจทก์ติดตามไปยึดทรัพย์ของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ที่บ้าน พบว่าบ้านปิดไม่พบนายวิชัยและจำเลยที่ 2 อาศัยอยู่กรณีจึงเข้าข้อสันนิษฐานว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว โดยเป็นเหตุที่เกิดขึ้นใหม่เข้าข้อสันนิษฐานตามมาตรา 8(2)(3)(4) ข, ค, (7) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 จึงมิใช่เหตุที่ศาลเดิมได้วินิจฉัยไว้ก่อน ไม่เป็นพ้อง شأنที่เห็นว่าการที่โจทก์ฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวกให้ล้มละลายในคดีก่อนอาศัยมูลหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งนายวิชัยและจำเลยที่ 2 สามารถนำสืบพยานหลักฐานให้ศาลเห็นว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้โจทก์ได้และไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัวอันเป็นการหักล้างข้อสันนิษฐานได้ จึงยกฟ้อง เมื่อคดีก่อนถึงที่สุด โจทก์ก็นำมูลหนี้เดิมมาฟ้องนายวิชัยและจำเลยที่ 2 กับพวก เป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดมีนบุรีให้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1938/2538 อีก หลังจากนั้นได้นำมูลหนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งดังกล่าวมาฟ้องคดีนี้ กรณีจึงเห็นได้ว่ามูลหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาฟ้องให้จัดการทรัพย์มรดกของนายวิชัยและจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีนี้ก็เป็นหนี้ที่สืบเนื่องมาจากมูลหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินที่โจทก์นำไปฟ้องให้นายวิชัยและจำเลยที่ 2 ล้มละลายในคดีแรกมาแล้วนั่นเอง เมื่อประเด็นในคดีก่อนกับประเด็นในคดีหลังเป็นอย่างเดียวกันว่านายวิชัยและจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ในการวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวก็อาศัยเหตุจากมูลหนี้ที่มาจากตัวสัญญาใช้เงินฉบับเดียวกัน กรณีจึงถือว่าเป็นการรื้อรื้อฟ้องกันอีกในประเด็นที่วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วยมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 คดีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงตามฎีกาของโจทก์ข้ออื่นอีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

กุลพัชร อธิธรรมวินิจ · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · ชวลิต ยอดเนร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7137/2545>